

Konference Karel Bonaventura Buquoy a jeho doba

Před čtyřmi sty lety padl v boji u Nových Zámků na dnešním Slovensku císařský generál, francouzský šlechtic Karel Bonaventura Longueval Buquoy, bělohorský hrdina a zakladatel české rodové linie. Historikové z filozofické fakulty pardubické univerzity se ve spolupráci s městem Nové Hradky a jeho agilním starostou Vladimírem Hokrem rozhodli toto kulaté výročí připomenout konferencí, která proběhla ve dnech 25.–27. listopadu 2021 v srdci někdejších buquoyových držav. Sympóziium kromě odborných referátů nabídlo i velmi bohatý a zajímavý kulturní program.

Slavnostního zahájení ve čtvrteční podvečer se ujal právě novohradský starosta, po němž promluvila paní Margarete Longueval Buquoy. Poté již následoval bezmála hodinový referát čestného hosta, bohemisty a profesora pařížské Sorbonny Oliviera Chalina o osobnosti a životních peripetiích Karla Bonaventury Buquoye od jeho mládí až po smrt na uherském bojišti, jejíž okolnosti dosud nebyly plně objasněny. Chaline je odborníkem nejpovolanějším a po jeho fascinující knize o bitvě na Bílé hoře se i česká veřejnost jistě může do budoucna těšit na neméně poutavou biografii muže, který během ní velel císařské armádě. Večerní kulturní program v divadle nového zámku (kde ostatně probíhala celá konference) obstaralo uskupení Musica Diversa se živými, kostýmovanými obrazy z dějin rodu Buquoyů doprovázenými četbou z jejich deníků.

Druhý jednací den byl rozdělen do dvou bloků – dopoledne zazněly příspěvky věnující se třicetileté válce, odpolední program se věnoval jak Karlu B. Buquoyovi, tak jeho soupeřům. Rakouský historik Lothar Höbelt, působící ovšem také na univerzitě v Pardubicích, zasadil české stavovské povstání do mezinárodních souvislostí, přičemž mj. vyzdvihl potíže Osmanské říše, které jí neumožnily plně zasáhnout do dlouhého evropského konfliktu. Ekonomické pozadí státního bankrotu v roce 1623, tzv. kalády, vylíčil Petr Vorel, zdůrazňující vysokou zadluženost panovnické komory již v předchozím období. O úloze papežského vojska v Čechách roku 1621, v němž nechyběly takové postavy jako Pietro Aldobrandini nebo Antonio Miniati, poreferoval Tomáš Černušák. Dopolední blok uzavřel Jan Kilián přehledem událostí v českých zemích v pobělohorském úseku třicetileté války. Odpoledne opět pohovořila Margarete Longueval Buquoy, tentokrát o rodinných poměrech a sociálních kontaktech Karla Bonaventury. Tomáš Sterneck naproti tomu popsal Buquoyovu roli při obraně Českých Budějovic proti stavovskému vojsku v letech 1618–1619. Nové poznatky k postavě Jindřicha Michala Hýzrleho z Chodů a jeho pamětem v německém znění (při plánované edici) přinesli Jiří Kubeš a Vítězslav Prchal, upozorňující mj. na souvislost Hýzrleho konverze ke katolicismu a přijetí druhého jména (Michal). Poslední dva referáty patřily dvěma výrazným vo-

jenským činitelům španělského původu. Doupovsko-maš'ovského pána Viléma Verduga představila Anna Nováková, novopečeného velhartického barona Martina de Hoeff Huertu hlavní organizátor celé akce Pavel Marek, který snad již definitivně vyvrátil neopodstatněná zpochybňování Huertova šlechtického původu. Následně to byl také on, kdo zdařile shrnul výsledky tohoto novohradského setkání. Kulturní večer obstaralo šansonové duo Jan Nepomuk Piskač a Martin Dobíšek, když ještě předtím měli zájemci možnost prohlédnout si zdejší městské muzeum s výkladem starosty V. Hokra.

Ani tím se však program konference nevyčerpал, jelikož na sobotní dopoledne byla zájemcům nabídnuta jednak prohlídka buquoyké rezidence (dnes hotel) na novohradském náměstí, včetně dekorativního společenského sálu, jednak první návštěvnické trasy státního hradu, na níž se nachází hned celá řada památek na Karla Bonaventuru Buquoye. Výklad kastelána byl skutečně vyčerpávající.

Návštěvnost akce, stejně jako tolik jiných, bohužel negativně ovlivnila nepříznivá epidemiologická situace v souvislosti s onemocněním Covid-19, nicméně zájemci měli možnost jednání sledovat i prostřednictvím webových kamer a tuto možnost bohatě využili. Konferenčním výstupem by měla v dohledné době být kolektivní monografie.

Jan Kilián

Pracovní zasedání „Naše někdejší krize: Sociální interakce preindustriální společnosti v „krizových dobách““

Dne 19. října 2021 se v prostorách Akademického konferenčního centra konalo pracovní zasedání s názvem „*Naše někdejší krize: Sociální interakce preindustriální společnosti v „krizových dobách“*“, a to jako součást projektu Strategie AV 21 s názvem *Naše někdejší krize: Sociální interakce (nejen) středověké společnosti v „krizových dobách“*.

Východiskem se stala reflexe moderního konstruktů „krize“ jakožto interpretačního modelu spojujícího rámcové koncepce i mikrosondy z českých dějin v předindustriální době. „Krizové jevy“ v období středověku i v pozdějších staletích účastníci jednání vnímali jako nadčasový fenomén v proměňujících se sociálních souvislostech a v rámci svých příspěvků i v návazné diskusi hledali odpovědi především na následující okruhy otázek:

- spektrum „krizí“ a „krizových jevů“ českého středověku a raného novověku
- vnímal tehdejší člověk „krizové jevy“ jako anomálii či jako běžnou součást života?
- jak interpretoval jejich příčiny, průběh a následky?